

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดังสถานที่ ต่อไปนี้

ประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ศาลหลักเมือง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำนครนายก ศาลหลักเมืองเดิมเป็นเสาไม้ยาวประมาณ 1 เมตรเศษ ปลายเสาแกะสลักเป็นรูปดอกบัวตั้งอยู่บริเวณกำแพงเมืองเก่าต่อมาประมาณ พ.ศ. 2453 ทางราชการเห็นว่าศาลหลักเมืองเดิมชำรุดมากจึงได้ย้ายหลักเมืองไปประดิษฐานที่ตึกแดง ในโรงเรียนสตรีประจำจังหวัด คือ โรงเรียนศรีนครนายก ภายหลังได้ย้ายมาสร้างใหม่ริมแม่น้ำนครนายกภายในสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติรัชกาลที่ 9 โดยสร้างเป็นศาลาจัตุรมุข เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของชาวเมืองจนถึงทุกวันนี้

ภาพที่ 4.1 ศาลหลักเมืองจังหวัดนครนายก

หลวงพ่อกุศล “วัดบุญนาครักขิตาราม” ต.นครนายก อ.เมือง จ.นครนายก เดิมชื่อว่าวัดต้า สันนิษฐานว่าตั้งชื่อวัดตามชื่อหมู่บ้าน วัดแห่งนี้สร้างมาประมาณ 200 ปี สิ่งสำคัญภายในวัดที่เป็นของเก่าแก่มีพระพุทธรูปปางสุโขทัยและพระมาลัย เนื้อโลหะ อีกทั้งยังมีเครื่องลายครามอีกจำนวนหนึ่ง พอเป็นเครื่องยืนยันว่าเป็นวัดที่สร้างมานานแล้ว ต่อมาวัดแห่งนี้กลายเป็นวัดร้างมาเป็นเวลานาน จนเป็นวัดที่ชำรุดทรุดโทรมมาก กระทั่งถึงสมัยที่พระอาจารย์ราชันย์ เกตุกกุสโล เป็นเจ้าอาวาส วัดนี้จึงได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง จนเริ่มเจริญขึ้นมาตามลำดับ วัดบุญนาครักขิตารามแห่งนี้เป็นที่ประดิษฐานของ “หลวงพ่อกุศล” พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเมืองนครนายกให้ความเลื่อมใสศรัทธา พระวินัยธรทวี อาชัญญ์ เจ้าอาวาสวัดบุญนาครักขิตาราม เล่าถึงประวัติความเป็นมาของหลวงพ่อกุศล พระพุทธรูปให้ฟังว่าเมื่อปี พ.ศ. 2495 สมัยหลวงพ่อกุศลเป็นเจ้าอาวาสวัดบุญนาครักขิตาราม ณ บริเวณโรงต้มกลั่นสุราของจังหวัดนครนายก ตั้งอยู่ใกล้กับวัดนางหงส์ในตำบลท่าช้าง ขณะที่คนงานกำลังต้มกลั่นสุรานั้น กระทั่งที่ต้มกลั่นได้เกิด

ระเบิดขึ้นสนั่นหวั่นไหว หลังจากนั้นหลวงพ่อดียรนครได้เข้าฝันครูจ้ง (ไม่ทราบนามสกุล) ผู้ที่ได้รับ
 สัมปทานการต้มกลั่นสุราในสมัยนั้นว่า “พวกมึงต้มเหล้าบนหัวให้เอาภูขึ้นมา”

ภาพที่ 4.2 หลวงพ่อดียรนคร วัดบุญนาครักขิตาราม

วัดใหญ่ทักษิณาราม ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใหญ่ ริมแม่น้ำนครนายก จากตัวเมืองเดินทาง
 ตามทางหลวงหมายเลข 3049 แล้วเลี้ยวขวาเข้าบ้านใหญ่ วัดใหญ่เป็นวัดเก่าแก่กล่าวกันว่าชาว
 เวียงจันทน์ได้อพยพมาเมื่อครั้งเกิดสงครามลาวกับฝรั่งเศส ชาวเวียงจันทน์แพ้สงครามจึงอพยพลง
 มาทางใต้ และมีกลุ่มหนึ่งมาตั้งหลักแหล่งอยู่ในเขตอำเภอเมืองนครนายก เรียกว่า “บ้านใหญ่ลาว”
 และได้สร้างวัดขึ้นในปี พ.ศ. 2323 เรียกว่า “วัดใหญ่ลาว” ในปี 2484 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นวัดใหญ่
 ทักษิณาราม สิ่งที่สำคัญในวัดคือ พระอุโบสถซึ่งมีขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 10.15 เมตร สูง
 10 เมตร มีกำแพงแก้วล้อมรอบ สร้างโดยช่างชาวเวียงจันทน์ ลักษณะพระอุโบสถเป็นเครื่องไม้มุง
 กระเบื้อง ก่ออิฐถือปูน บานประตูเป็นไม้แกะสลักรอบด้านขวามือเป็นรูปยักษ์ถือกระบองชูขึ้น
 และเท้าบันเอว หน้าบันเป็นไม้แกะสลักรูปเทพพนม กำแพงแก้วมีซุ้มประตูโค้งเลียนแบบศิลปะ
 ตะวันออก มีทหารสวมหมวกแต่งกายแบบยุโรปถือกระบองเป็นทวารบาลด้านละ 2 คน ด้านนอก
 กำแพงแก้วด้านทิศตะวันตกมีเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองแบบทรงเครื่องดูสวยงาม

ภาพที่ 4.3 วัดใหญ่ทักษิณาราม

เจ้าพ่อขุนด่าน ขุนด่านเป็นชื่อตำแหน่งนายด่าน ซึ่งขณะนั้นตรงกับรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรฯ เจ้าพ่อขุนด่านอยู่ในบริเวณเขาชะงอก จังหวัดนครนายก ตามประวัติเท่าที่สืบได้นั้นกล่าวว่า "ขุนด่าน" เป็นเพียงตำแหน่ง คือเป็นนายด่านขณะนั้น เมื่อสมเด็จพระนเรศวรทรงกู้กรุงศรีอยุธยา กลับคืนมาจากพม่าได้แล้ว (พ.ศ. 2127) อีก 3 ปีต่อมา พ.ศ. 2130 พม่าก็ยกกองทัพเข้าประชิดกรุงศรีอยุธยา เป็นศึกใหญ่เข้ามาถึงخانพระนคร คาดว่าศึกครั้งนี้กรุงศรีอยุธยา ต้องเสียแก่พม่าเพราะ พม่าตั้งล้อมกรุง เป็นเวลานาน สมเด็จพระนเรศวรก็ทรงทำแต่เพียง ออกปล้นค่ายพม่าแค่นั้น ในครั้งนี้นักพระสัตถา พระเจ้ากรุงละแวก เจ้าแผ่นดินเขมรก็ส่งกองทัพเข้ามาในปราจีนบุรี ทางปราจีนบุรีไม่มีกำลังต่อต้านจึงตกอยู่ในปกครองของเขมรโดยง่าย เขมรแบ่งกำลัง ส่วนหนึ่งไว้ที่ปราจีนบุรี ให้ทำหน้าที่กวาดต้อนผู้คนชนทรัพย์สมบัติ และก็เคลื่อนกองทัพส่วนใหญ่เข้ามา นครนายก ซึ่งขณะนั้น "ขุนด่าน" เป็นนายด่าน ซึ่งขุนด่านไม่ยอมให้กองทัพเขมรผ่านเข้ามาง่าย ๆ แม้จะมีกำลังน้อย ได้ต่อสู้จนเห็นว่าเหลือวิสัยที่จะต่อสู้ต่อไป จึงได้รวบรวมคนที่เหลืออยู่เข้ามาตั้งอยู่ทางเขาชะงอก กองทัพเขมรเข้าเมืองนครนายกได้ ยึดเมืองไว้แล้ว ก็ทำการกวาดต้อนผู้คนชนทรัพย์สมบัติไปเช่นเดียวกับที่กระทำในปราจีนบุรี ในระหว่างนี้มีผู้คนหลบหนีออกไปจากเมือง ทำให้ขุนด่านได้ช่องสมชายฉกรรจ์ ส่วนผู้คนพลเมืองอื่น ๆ จัดให้ชุมนุมหลบภัยอยู่ชอกเขา ครั้นเมื่อพม่าไม่สามารถ จะตีกรุงศรีอยุธยาได้ต้องถอยกลับไปทางกรุงศรีอยุธยา จึงได้ส่งกองทัพไทยในความควบคุมของพระศรีไสยณรงค์ออกมารบเขมร ส่วนทางนครนายกขุนด่านก็นำกำลังเข้าโจมตีเขมร ในที่สุดเขมรก็ถอยไปจากนครนายกและปราจีนบุรี เมื่อขุนด่านเสียชีวิตลงชาวจังหวัดนครนายกมีความเชื่อว่าท่านเป็นเทพารักษ์ที่มีผู้นับถือมากจึงตั้งศาลบริเวณเขาชะงอก ในสมัย

สงครามโลกครั้งที่ 2 ทหารญี่ปุ่นไปตั้งค่ายอยู่ ได้ทำลายศาลทำให้ล้มตายโดยหาสาเหตุไม่ได้เป็นจำนวนมาก ผลงาน ชุนดำนเป็นผู้เสียสละป้องกันเมืองนครนายกไว้ นับเป็นวีรบุรุษของชาวจังหวัดนครนายก

เล่นละครในวัง ชาวบ้านจึงเรียกกันว่า “ดงละคร” หรืออีกนัยหนึ่ง คำว่า “ดงละคร” นั้นอาจเพี้ยนมาจาก “ดงนคร”

พิงไว้ที่โคนต้นโพธิ์ วัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์ได้รับการสำรวจและทำสำเนาครั้งแรกเมื่อ วันที่ 24
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2496 โดยนายชิน อยู่ดี ปัจจุบันจารึกนี้จัดแสดงอยู่ภายในอาคารศรีมหาโพธิ์

ภาพที่ 4.6 โบราณสถานสระมรกต

โบราณสถานเมืองศรีมหาโพธิ์ บูชาอรยพระพุทธรูปอายุ 2,000 ปี เยือนถิ่นอารยธรรม
ทวารวดี ที่เมืองศรีมหาโพธิ์ ปราชญ์บุรี เมืองศรีมหาโพธิ์เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดปราชญ์บุรี เดิม
ชื่อว่าอำเภอโคกปี่ เป็นเมืองเก่าแก่อายุมากกว่า 1,200 ปีหรือพุทธศตวรรษที่ 6 เป็นต้นมา ใน
อดีตเคยเป็นเมืองท่าชายทะเลที่สำคัญ เป็นศูนย์กลางความเจริญทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม
ขนบธรรมเนียมประเพณี และศาสนาพุทธ เมืองศรีมหาโพธิ์อดีตเคยเป็นเมืองโบราณขนาดใหญ่
ที่มีความสำคัญมากเมืองหนึ่ง มีการพัฒนาทางศิลปวัฒนธรรมมาโดยลำดับ ตั้งแต่ก่อนพุทธศตวรรษ
ที่ 11 เนื่องจากเป็นเมืองท่าชายทะเล จึงมีการติดต่อค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าทั้งกับจีนและอินเดีย
ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมฟูนัน โดยมีหลักฐานการขุดพบลูกปัดแบบฟูนันและแบบโรมัน ซึ่งมี
อายุราว พ.ศ. 600 – 800 นอกจากนี้ยังพบภาพสลักรูปสัตว์ต่าง ๆ แบบอมราวดี พุทธศตวรรษที่
7 – 9 ที่บริเวณสระแก้ว สระขวัญอีกด้วย เมืองมโหสถ เป็นชื่อบ้านเมือง โบราณตั้งแต่ราวหลัง พ.ศ.
1000 ได้ชื่อจากนิทานชาดกเรื่องพระมโหสถปัจจุบันบ้านเมืองโบราณอยู่ในเขตอำเภอศรีมหาโพธิ์
จังหวัดปราชญ์บุรี มีร่องรอยวัฒนธรรมกว้างขวางถึงอำเภอพนมสารคาม บริเวณที่ลุ่มดอน
ชายทะเลโคลนตมของอำเภอศรีมหาโพธิ์ (อยู่ทางเหนือ) อำเภอศรีมหาโพธิ์ (อยู่ตรงกลาง) ต่อเนื่อง
ถึงอำเภอพนมสารคาม(ชะเชิงเทรา อยู่ทางตอนใต้) เติบโตขึ้นจากการค้าข้ามภูมิภาคเป็น
บ้านเมืองใหญ่ หรือรัฐขนาดเล็ก สมมุติชื่อเรียกตามนิทานท้องถิ่นของลาวพวนว่า เมืองมโหสถ มี
เมืองมโหสถเป็นศูนย์กลางเกี่ยวข้องไปถึงชุมชนบ้านเมืองและรัฐขนาดเล็กทางที่ ลุ่มๆดอนๆ

ภายในจนถึงทะเลสาบในกัมพูชา รวมถึงบริเวณลุ่มน้ำชี-มูล ในอีสาน และรัฐอุทอง (สุพรรณบุรี) พากตะวันตกลุ่มน้ำเจ้าพระยา รัฐมโหสถมีขอบเขตทางเหนือถึงลำน้ำปราจีนบุรี ที่อำเภอศรีมหาโพธิ์ และอำเภอประจันตคาม (ปราจีนบุรี) ทางใต้ถึงลำน้ำท่าลาดที่อำเภอพนมสารคามและอำเภอสยามชัยเขต (ฉะเชิงเทรา) มีร่องรอยแนวทำนบเรียงเบนน้ำป่าเป็นคันดินยาวคล้ายถนนพุ่งตรงหากัน แต่ไม่เชื่อมติดกัน คงเว้นไว้ให้น้ำป่าไหลลงอ่าวไทยทางตะวันตกที่เริ่มเป็นโคลนตม โบราณสถานเมืองศรีมโหสถเป็นศูนย์กลางรัฐมโหสถมีคูน้ำคันดิน มีผังรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน ขนาดกว้าง 700 เมตร ยาว 1,500 เมตร ปัจจุบันเรียกเมืองมโหสถ อยู่บ้านโคกวัด อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี มีร่องรอยศาสนสถานขนาดใหญ่ย่อยกระจายทั้งนอกเมืองและในเมือง รวมแล้วมีจำนวนมาก มีสระน้ำหลายแห่ง ที่สำคัญคือ สระแก้ว สระมรกต สระบัวดำ สันนิษฐานว่าเป็นเมืองในสมัยทวารวดี หลักฐานส่วนใหญ่ที่พบมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์และฮินดู อาทิเช่น เทวาลัย เทวรูป และ ศิวลึงค์ เป็นต้น

โบราณสถานที่สำคัญในเมืองศรีมโหสถประกอบไปด้วย กลุ่มโบราณสถานกลางเมือง อายุราวพุทธศตวรรษที่ 18 เป็นหมู่เทวาลัยฐานก่อด้วยศิลาแลง ด้านบนก่อด้วยอิฐภูเขาทองเป็นพระเจดีย์รูปกลม ลักษณะเหมือนโกศว่าสมัยทวารวดี เทวาลัยรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าก่อด้วยศิลาแลงราวพุทธศตวรรษที่ 12-13 และสระแก้วซึ่งเป็นสระน้ำโบราณ ซึ่งขอบสระแกะสลักเป็นลวดลายรูปสัตว์ ต่าง ๆ จำนวนถึง 45 ภาพ อายุราวพุทธศตวรรษที่ 6-11

ภาพที่ 4.7 โบราณสถานเมืองศรีมโหสถ

การท่องเที่ยวของจังหวัดทั้ง 2 แห่งมีนโยบายการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกันกล่าวคือ วิสัยทัศน์ของจังหวัดปราจีนบุรีในปี 2554 คือ ปราจีนบุรีเป็นเมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว น่าลงทุน

ประชาชนมีความสุข ส่วนจังหวัดนครนายกคือมุ่งพัฒนาสู่ “เมืองที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเป็นฐานการท่องเที่ยวและการเกษตรอย่างยั่งยืน”

นอกจากนี้ยังได้สอบถามความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) จากกลุ่มตัวอย่างบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน จำนวนทั้งสิ้น 600 คน และนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน รวมทั้งหมด 1,000 คน โดยนำเสนอในรูปแบบของความถี่ (จำนวน) ร้อยละ ค่าเฉลี่ย จำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านต่างๆ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคทางการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการจัดการและการพัฒนาทางการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	225	56.25
หญิง	175	43.75
สถานภาพ		
โสด	220	55.00
สมรส	167	41.75
หม้าย/หย่าร้าง	13	3.25

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	28	7.00
15 – 24 ปี	155	38.75
25 – 34 ปี	131	32.75
35 – 44 ปี	42	10.50
45 – 54 ปี	41	10.25
55 ปีขึ้นไป	3	0.75
การศึกษา		
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	64	16.00
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	162	40.50
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	60	15.00
ปริญญาตรี	114	28.50
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	72	18.00
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	118	29.50
เกษตรกร	41	10.25
ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ	80	20.00
นักเรียน/นักศึกษา	89	22.25
อื่นๆ โปรดระบุ.....	0	0.00
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	90	22.50
5,000 – 10,000 บาท	202	50.50
10,001 – 15,000 บาท	93	23.25
15,001 – 20,000 บาท	9	2.25
20,001 – 25,000 บาท	5	1.25
25,001 บาท ขึ้นไป	1	0.25

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของลักษณะบุคคลของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งหมด 400 คนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายจำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 เพศหญิงจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 ข้อมูลด้านสถานภาพมากที่สุดคือ โสด จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 รองลงมา สมรส 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 หม้าย/หย่าร้าง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 ตามลำดับ ข้อมูลด้านช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 15 – 24 ปี มีจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมาคือ 25-34 ปี มีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 35-44 ปี มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 45-54 ปี มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 55 ปีขึ้นไป มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ ข้อมูลด้านการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 ปริญญาตรี มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ตามลำดับ ข้อมูลด้านอาชีพ มากที่สุดคือ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 นักเรียน/นักศึกษา มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.25 ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 เกษตรกร มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ตามลำดับ ข้อมูลด้านรายได้ต่อเดือน มากที่สุดคือ 5,000-10,000 บาท มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 รองลงมา 10,001-15,000 บาท มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25 ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25 ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 15,001-20,000 มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 20,001-25,000 บาท มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 25,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างภาคครัวเรือน ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	282	47.00
หญิง	318	53.00

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ
ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	226	37.67
สมรส	342	57.00
หม้าย/หย่าร้าง	32	5.33
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	29	4.83
15 – 24 ปี	86	14.33
25 – 34 ปี	96	16.00
35 – 44 ปี	124	20.67
45 – 54 ปี	194	32.33
55 ปีขึ้นไป	71	11.83
การศึกษา		
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	141	23.50
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	230	38.33
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	111	18.50
ปริญญาตรี	94	15.67
สูงกว่าปริญญาตรี	24	4.00
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	126	21.00
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	186	31.00
เกษตรกร	82	13.67
ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ	117	19.50
นักเรียน/นักศึกษา	78	13.00
อื่นๆ โปรดระบุ (แม่บ้าน,ว่างงาน,ราชการบำนาญ)	11	1.83

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	126	21.00
5,000 – 10,000 บาท	267	44.50
10,001 – 15,000 บาท	111	18.50
15,001 – 20,000 บาท	20	3.33
20,001 – 25,000 บาท	48	8.00
25,001 บาท ขึ้นไป	28	4.67

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น พบว่า บุคลากรภาครัฐ 100 คน หน่วยงานภาคเอกชน 100 คน และประชาชนในท้องถิ่น 200 คนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงจำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 เพศชายจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 ข้อมูลด้านสถานภาพมากที่สุด สมรส มีจำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมา โสด มีจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 37.67 หม้าย/หย่าร้าง มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 5.33 ตามลำดับ ข้อมูลด้านอายุ มากที่สุด 45-54 ปี มีจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 32.33 รองลงมา 35-44 ปี มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 20.67 25-34 ปี มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 15-24 ปี มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 14.33 55 ปีขึ้นไป มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 11.83 ต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 4.83 ตามลำดับ ข้อมูลด้านการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 ปริญญาตรี มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 15.67 สูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ ข้อมูลด้านอาชีพมากที่สุดคือ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 รองลงมา รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 เกษตรกร มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 13.67 นักเรียน/นักศึกษา มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 อื่นๆ (แม่บ้าน,ว่างงาน,ข้าราชการบำนาญ) มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 1.83 ตามลำดับ ช่วงรายได้ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 5,000-10,000 บาท มีจำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 รองลงมา ต่ำ

กว่า 5,000 บาท มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 10,001-15,000 บาท มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 20,001-25,000 บาท มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 25,001 ขึ้นไป มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 4.67 15,001-20,000 บาท มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเคยเดินทางมาเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก หรือจังหวัดปราจีนบุรีกี่ครั้ง		
ครั้งแรก	145	36.25
2 ครั้ง	124	31.00
3 ครั้ง	39	9.75
4 ครั้ง	36	9.00
อื่นๆ (โปรดระบุ) มากกว่า 4 ครั้ง	54	13.50
2. พาหนะที่ท่านใช้ในการเดินทาง		
รถยนต์ส่วนตัว	279	69.75
รถโดยสารประจำทาง	39	9.75
รถบริการนำเที่ยว	46	11.50
อื่นๆ (โปรดระบุ) รถมอเตอร์ไซด์	36	9.00
3. จำนวนนักท่องเที่ยวที่ร่วมเดินทางมาเที่ยวในครั้งนี้ที่ท่าน		
1-5 คน	293	73.25
6-10 คน	51	12.75
11-15 คน	11	2.75
16-20 คน	27	6.75
มากกว่า 20 คน	18	4.5

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ (ต่อ)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
4. วัตถุประสงค์ที่ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์		
พักผ่อนหย่อนใจ	280	70
ทัศนศึกษา, ศึกษา,วิจัย	58	14.5
ทำสารคดี, ทำรายการท่องเที่ยว	3	0.75
อื่นๆ(โปรดระบุ).....	59	14.75
5. สื่อใดที่มูลเหตุจูงใจให้ท่านเดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดนครนายกหรือปราจีนบุรี		
โทรทัศน์	33	8.25
วิทยุ	16	4.00
อินเทอร์เน็ต	135	33.75
สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์	66	16.50
อื่นๆ(โปรดระบุ) เพื่อนชวน	150	37.50
6. ท่านคิดว่าควรจะมีการพัฒนาอย่างไร เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากขึ้น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การดูแลสถานที่ท่องเที่ยว	124	31
เส้นทางคมนาคม	73	18.25
ไฟฟ้า	19	4.45
ร้านค้า	67	16.75
ร้านขายของที่ระลึก	224	56.00
ห้องน้ำ	117	29.25
สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ	83	20.75
อื่นๆ(โปรดระบุ) ขยะข้างทาง	3	0.75

จากตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์จากนักท่องเที่ยวจำนวน 400 คน ข้อคิดเห็นด้านการเดินทางมาเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มากที่สุดคือครั้งแรก มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 รองลงมาคือครั้งที่ 2 มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 ด้านพาหนะที่ใช้เดินทาง มากที่สุดรถยนต์ส่วนตัว มีจำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 69.75 รองลงมาคือรถบริการนำเที่ยว มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 จำนวนนักท่องเที่ยวที่ร่วมเดินทางมาเที่ยว มากที่สุดคือ 1-5 คน มีจำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.25 รองลงมาคือ 6-10 คน มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 วัตถุประสงค์ที่เดินทางมาท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มากที่สุดคือพักผ่อนหย่อนใจ มีจำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาอื่นๆ เช่นมาทำบุญ มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 สื่อที่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยว มากที่สุด อื่นๆ เพื่อนชวน ญาติพี่น้องชวน มีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมาอินเทอร์เน็ต มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพในการท่องเที่ยว มากที่สุดคือร้านขายของที่ระลึก มีจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 รองลงมา การดูแลสถานที่ท่องเที่ยว มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

ตอนที่ 3 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายกและปราจีนบุรี

ตารางที่ 4.4 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านต่างๆ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว	31 (7.75)	203 (50.75)	153 (38.25)	12 (3.00)	1 (0.25)	3.63	0.68	มาก
2. ความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	36 (9.00)	108 (27.00)	229 (57.25)	26 (6.50)	1 (0.25)	3.38	0.75	ปานกลาง
3. การให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่	23 (5.75)	133 (33.25)	205 (51.25)	37 (9.25)	2 (0.50)	3.35	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านต่างๆ (ต่อ)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
4. การประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยว	27 (6.75)	124 (31.00)	214 (53.50)	31 (7.75)	4 (1.00)	3.35	0.76	ปานกลาง
5. ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	28 (7.00)	127 (31.75)	230 (57.50)	14 (3.50)	1 (0.25)	3.42	0.69	ปานกลาง
6. ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว	27 (6.75)	140 (35.00)	210 (52.50)	23 (5.75)	0 (0.00)	3.43	0.70	ปานกลาง
7. จำนวนร้านอาหารมีมากเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวและราคามีความเหมาะสม	19 (4.75)	141 (35.25)	220 (55.00)	19 (4.75)	1 (0.25)	3.40	0.67	ปานกลาง
8. ความประทับใจที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว	37 (9.25)	123 (30.75)	222 (55.50)	18 (4.50)	0 (0.00)	3.45	0.72	ปานกลาง
9. ป้ายบอกเส้นทางมีความชัดเจนและปริมาณมากเพียงพอต่อการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว	23 (5.75)	121 (30.25)	227 (56.75)	27 (6.75)	2 (0.50)	3.34	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประเด็นในเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านต่าง ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.63 (ระดับมาก) ความประทับใจที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.45 (ระดับปานกลาง) ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.43 (ระดับปานกลาง) ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.42 (ระดับปานกลาง) จำนวนร้านอาหารมีมากเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวและราคามีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.40 (ระดับปานกลาง) ความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.38 (ระดับปานกลาง) การให้การประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.35 (ระดับปานกลาง) และป้ายบอกเส้นทางมีความชัดเจนและปริมาณมาเพียงพอต่อการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.34 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.4 พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านต่าง ๆ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของนักท่องเที่ยว ข้อที่ควรมีการปรับปรุงเพื่อยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้นนั้นตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว 3 ข้อ คือ ป้ายบอกเส้นทางมีความชัดเจนและปริมาณมากเพียงพอต่อการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.34 การประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.35 การให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 3.35

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์								
1. ในจังหวัดมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หลากหลาย	192 (32.00)	259 (43.17)	123 (20.50)	24 (4.00)	2 (0.33)	4.03	0.85	มาก

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก และ
ปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
2. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์	221 (36.83)	201 (33.50)	163 (27.17)	15 (2.50)	0 (0.00)	4.05	0.86	มาก
3. สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้โดยสะดวก	216 (36.00)	272 (45.33)	80 (13.33)	32 (5.33)	0 (0.00)	4.12	0.83	มาก
4. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดมีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ	167 (27.83)	266 (44.33)	145 (24.17)	21 (3.50)	1 (0.17)	3.96	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าความพร้อมและศักยภาพด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้โดยสะดวก

ค่าเฉลี่ย 4.12 (ระดับมาก) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 4.05 (ระดับมาก) ในจังหวัดมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หลากหลาย ค่าเฉลี่ย 4.03 (ระดับมาก) และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดมีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 3.96 (ระดับมาก) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
5. มีสถานที่ สำหรับจัดเป็น ศูนย์บริการข้อมูล แก่นักท่องเที่ยว อย่างเพียงพอ	141 (23.50)	268 (44.67)	161 (26.83)	29 (4.83)	1 (0.17)	3.87	0.83	มาก
6. มีสถานที่พัก สำหรับรองรับ นักท่องเที่ยวอย่าง เพียงพอ	236 (39.33)	233 (38.83)	122 (20.33)	8 (1.33)	1 (0.17)	4.16	0.80	มาก
7. มีร้านอาหาร สะอาด รสชาติ อร่อย ราคา ย่อมเยาให้บริการ เพียงพอแก่นัก ท่องเที่ยว	278 (46.33)	211 (35.17)	97 (16.17)	13 (2.17)	1 (0.17)	4.25	0.81	มาก

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก
และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
8. มีเอกสาร ประชาสัมพันธ์ ป้ายบอกทาง เกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์ให้ นักท่องเที่ยวทราบ อย่างเพียงพอ	231 (38.50)	205 (34.17)	149 (24.83)	11 (1.83)	4 (0.67)	4.08	0.87	มาก
9. มีสถานีน้ำมัน ห้องน้ำ ตลอด เส้นทางการ ท่องเที่ยวอย่าง เพียงพอ	263 (43.83)	209 (34.83)	117 (19.50)	11 (1.83)	0 (0.00)	4.21	0.82	มาก
10. สถานที่ ท่องเที่ยวมีห้องน้ำ สะอาด ถูก สุขลักษณะ	208 (34.67)	200 (33.33)	171 (28.50)	20 (3.33)	1 (0.17)	3.99	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความพร้อมและศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ มีร้านอาหารสะอาด รสชาติอร่อย ราคาเยียมเยาให้บริการเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 4.25 (ระดับมาก) มีสถานีน้ำมัน ห้องน้ำ ตลอดเส้นทางการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.21 (ระดับมาก) มีสถานที่พักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.16 (ระดับมาก) มีเอกสารประชาสัมพันธ์ ป้ายบอกทางเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ให้นักท่องเที่ยวทราบอย่าง

เพียงพอ ค่าเฉลี่ย 4.08 (ระดับมาก) สถานที่ท่องเที่ยวมีห้องน้ำสะอาด ถูกสุขลักษณะ ค่าเฉลี่ย 3.99 (ระดับมาก) มีสถานที่สำหรับจัดเป็นศูนย์บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ค่าเฉลี่ย 3.87 (ระดับมาก) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก
และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์								
11. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวสามารถไปได้โดยง่าย	259 (43.17)	272 (45.33)	64 (10.67)	5 (0.83)	0 (0.00)	4.31	0.69	มาก
12. มีถนนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยสะดวก	268 (44.67)	253 (42.17)	75 (12.50)	2 (0.33)	2 (0.33)	4.31	0.72	มาก
13. มีประสิทธิภาพด้านการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว	218 (36.33)	244 (40.67)	108 (18.00)	28 (4.67)	2 (0.33)	4.08	0.87	มาก
14. มีเครือข่ายโทรศัพท์ครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด	251 (41.83)	246 (41.00)	94 (15.67)	7 (1.17)	2 (0.30)	4.23	0.77	มาก

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก
และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์								
15. มีน้ำประปาครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด	281 (46.83)	226 (37.67)	84 (14.00)	7 (1.17)	2 (0.33)	4.30	0.77	มาก
16. มีไฟฟ้าครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด	316 (52.67)	202 (33.67)	80 (13.33)	1 (0.17)	1 (0.17)	4.39	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าความพร้อมและศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ มีไฟฟ้าครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด ค่าเฉลี่ย 4.39 (ระดับมาก) การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวสามารถไปได้โดยง่าย ค่าเฉลี่ย 4.31 (ระดับมาก) มีถนนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้โดยสะดวก ค่าเฉลี่ย 4.31 (ระดับมาก) มีน้ำประปาครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด ค่าเฉลี่ย 4.30 (ระดับมาก) มีเครือข่ายโทรศัพท์ครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด ค่าเฉลี่ย 4.23 (ระดับมาก) และมีประสิทธิภาพด้านการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 4.08 (ระดับมาก) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก
และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
17. ความเพียงพอ ของจำนวน บุคลากรในด้าน การส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์	129 (21.50)	288 (48.00)	165 (27.50)	16 (2.67)	2 (0.33)	3.88	0.78	มาก
18. บุคลากรมี ความรู้เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์และ แหล่งท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์ใน จังหวัด และมี ความสามารถใน การถ่ายทอด ความรู้ความเข้าใจ ด้านประวัติศาสตร์ ให้นักท่องเที่ยว ทราบ	166 (27.67)	249 (41.50)	164 (27.33)	20 (3.33)	1 (0.17)	3.93	0.83	มาก

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก
และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
19. จังหวัดส่งเสริมให้บุคลากรผู้ให้ข้อมูลและช่วยเหลือให้นักท่องเที่ยว	148 (24.67)	249 (41.50)	187 (31.17)	13 (2.17)	3 (0.50)	3.88	0.82	มาก
20. จังหวัดสามารถประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานองค์กรชุมชนประชาชน ในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์	164 (27.33)	210 (35.00)	196 (32.67)	28 (4.67)	2 (0.33)	3.84	0.89	มาก
21. มีเครือข่ายการปฏิบัติงานในด้านประวัติศาสตร์ในระดับตำบล หมู่บ้าน อย่างครอบคลุม	155 (25.83)	231 (38.50)	177 (29.50)	33 (5.50)	4 (0.67)	3.83	0.90	มาก

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลากรผู้ให้ ข้อมูลและ ช่วยเหลือให้ นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว								
22. มีการฝึกอบรม มัคคุเทศก์ วิทยากร ด้านการ ประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์	173 (28.83)	184 (30.67)	202 (33.67)	40 (6.67)	1 (0.17)	3.81	0.93	มาก
23. จังหวัดส่งเสริม ให้เครือข่ายทาง วัฒนธรรม ได้รับ การพัฒนา ศักยภาพด้านการ ปฏิบัติงานทาง ประวัติศาสตร์ โดย การฝึกอบรมศึกษา ดูงาน	238 (39.67)	183 (30.50)	162 (27.00)	14 (2.33)	3 (0.50)	4.07	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าความพร้อมและศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้ข้อมูลและช่วยเหลือให้นักท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุดคือ จังหวัดส่งเสริมให้เครือข่ายทางวัฒนธรรม ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติงานทางประวัติศาสตร์โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ค่าเฉลี่ย 4.07 (ระดับมาก) บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัด และมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจด้านประวัติศาสตร์ให้นักท่องเที่ยวทราบ ค่าเฉลี่ย 3.93 (ระดับมาก) ความเพียงพอของจำนวนบุคลากรในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.88 (ระดับมาก) จังหวัดส่งเสริมให้บุคลากร ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติงาน

ประวัติศาสตร์ในรูปแบบต่างๆ ค่าเฉลี่ย 3.88 (ระดับมาก) จังหวัดสามารถประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานองค์กรชุมชน ประชาชน ในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.84 (ระดับมาก) มีเครือข่ายการปฏิบัติงานในด้านประวัติศาสตร์ในระดับตำบล หมู่บ้าน อย่างครอบคลุม ค่าเฉลี่ย 3.83 (ระดับมาก) และมีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ วิทยากร ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.81 (ระดับมาก) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
24. จังหวัด สามารถพึ่งตนเอง ได้ในด้าน งบประมาณใน เรื่องการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์ได้ เพียงพอ	137 (22.83)	270 (45.00)	146 (24.33)	45 (7.50)	2 (0.33)	3.83	0.88	มาก
25. ความเพียงพอ ของการจัดสรร งบประมาณของ จังหวัดเพื่อการจัด กิจกรรมส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์ใน จังหวัด	170 (28.33)	236 (29.33)	151 (25.17)	41 (6.83)	2 (0.33)	3.89	0.91	มาก

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก
และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
26. ความเพียงพอ ของงบประมาณ ของจังหวัดเพื่อการ พัฒนาปรับปรุง แหล่งท่องเที่ยวเชิง ประวัติศาสตร์ใน จังหวัด	146 (24.33)	213 (35.50)	184 (30.67)	54 (9.00)	3 (0.50)	3.74	0.94	มาก
27. ความเพียงพอ ของงบประมาณ สำหรับการจัดทำ สื่อและ ประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์	159 (26.50)	222 (37.00)	175 (29.17)	41 (6.83)	3 (0.50)	3.82	0.92	มาก
28. ความเพียงพอ ของงบประมาณ สำหรับพัฒนา เจ้าหน้าที่และ เครือข่ายทาง วัฒนธรรมและ ประวัติศาสตร์	145 (24.17)	196 (32.67)	202 (33.67)	55 (9.17)	2 (0.33)	3.71	0.95	มาก

ตารางที่ 4.5 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัดนครนายก
และปราจีนบุรี (ต่อ)

ความพร้อมและ ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
29. สามารถประสานขอความร่วมมือด้านงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กร ชุมชน ประชาชนเพื่อจัดกิจกรรมทางประวัติศาสตร์	153 (25.50)	202 (33.67)	175 (29.17)	65 (10.83)	5 (0.83)	3.72	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าความพร้อมและศักยภาพด้านงบประมาณ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ความเพียงพอของการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดเพื่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในจังหวัด ค่าเฉลี่ย 3.89 (ระดับมาก) จังหวัดสามารถพึ่งตนเองได้ในด้านงบประมาณในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ได้เพียงพอ ค่าเฉลี่ย 3.83 (ระดับมาก) ความเพียงพอของงบประมาณสำหรับการจัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.82 (ระดับมาก) ความเพียงพอของงบประมาณของจังหวัดเพื่อการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในจังหวัด ค่าเฉลี่ย 3.74 (ระดับมาก) สามารถประสานขอความร่วมมือด้านงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กรชุมชน ประชาชนเพื่อจัดกิจกรรมทางประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.72 (ระดับมาก) และความเพียงพอของงบประมาณสำหรับพัฒนาเจ้าหน้าที่และเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.71 (ระดับมาก) ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณาถึงแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในด้านต่างๆ 5 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ความพร้อมและศักยภาพด้านบุคลากรผู้ให้ข้อมูลและช่วยเหลือให้นักท่องเที่ยว มีเครือข่ายการปฏิบัติงานในด้านประวัติศาสตร์ในระดับตำบล หมู่บ้านอย่างครอบคลุม ค่าเฉลี่ย 3.83 มีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ วิทยากร ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.81 ด้านงบประมาณ ความเพียงพอของงบประมาณ

ของจังหวัดเพื่อการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในจังหวัด ค่าเฉลี่ย 3.74 สามารถประสานขอความร่วมมือด้านงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กร ชุมชน ประชาชนเพื่อจัดกิจกรรมทางประวัติศาสตร์ ค่า เฉลี่ย 3.72 และความเพียงพอของงบประมาณสำหรับพัฒนาเจ้าหน้าที่และเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.71 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคทางการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

ตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนและนักท่องเที่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์อันทรงคุณค่า เช่น โบราณสถานเก่าแก่ อายุกว่า 1,000 ปี	206 (20.60)	309 (30.90)	287 (28.70)	152 (15.20)	46 (4.60)	3.48	1.11	ปานกลาง
2. มีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว	198 (19.80)	365 (36.50)	306 (30.60)	96 (9.60)	35 (3.50)	3.60	1.02	มาก
3. มีป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวชัดเจน	306 (30.60)	336 (33.60)	309 (30.90)	49 (4.90)	0 (0.00)	3.90	0.90	มาก
4. ความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว	296 (29.60)	301 (30.10)	346 (34.60)	55 (5.50)	2 (0.20)	3.83	0.92	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าความคิดเห็นด้านจุดแข็ง/ข้อดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ มีป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวชัดเจน ค่าเฉลี่ย 3.90 (ระดับมาก) ความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.83 (ระดับมาก) มีความ

พร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.60 (ระดับมาก) และมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์อันทรงคุณค่า เช่น โบราณสถานเก่าแก่อายุกว่า 1,000 ปี ค่าเฉลี่ย 3.48 (ระดับปานกลาง)

ตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์(ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
5. แหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะ โบราณสถานขาด การพัฒนาทำให้ไม่ ดึงดูดความสนใจ	156 (15.60)	267 (26.70)	366 (36.60)	176 (17.60)	35 (3.50)	3.33	1.05	ปานกลาง
6. การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการ ประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์ยังมี น้อย และไม่ต่อเนื่อง	98 (9.80)	343 (34.30)	372 (37.20)	134 (13.40)	53 (5.30)	3.30	1.00	ปานกลาง
7. ปัญหาในช่วงฤดู ฝน การเดินทาง ลำบาก ทำให้มี นักท่องเที่ยวจำนวน น้อย	49 (4.90)	206 (20.60)	379 (37.90)	195 (19.50)	171 (17.10)	2.77	1.11	ปานกลาง
8. ขาดการจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ เหมาะสม เช่น ขยะ	39 (3.90)	190 (19.00)	383 (38.30)	191 (19.10)	197 (19.70)	2.68	1.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่าความคิดเห็นด้านจุดอ่อน/ข้อด้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ แหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะโบราณสถาน

ขาดการพัฒนาทำให้ไม่ดึงดูดความสนใจ ค่าเฉลี่ย 3.33 (ระดับปานกลาง) การส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ยังมีน้อย และไม่ต่อเนื่อง
ค่าเฉลี่ย 3.30 (ระดับปานกลาง) ปัญหาในช่วงฤดูฝน การเดินทางลำบาก ทำให้มีนักท่องเที่ยว
จำนวนน้อย ค่าเฉลี่ย 2.77 (ระดับปานกลาง) และขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น
ขยะ ค่าเฉลี่ย 2.68 (ระดับปานกลาง)

ตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนและนักท่องเที่ยวกับ
การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์(ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
9. การส่งเสริมการท่องเที่ยวจากภาครัฐ	156 (15.60)	275 (27.50)	469 (46.90)	84 (8.40)	16 (1.60)	3.47	0.91	ปานกลาง
10. ประชาชนให้ความสนใจในการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม สุขภาพ รวมถึงประวัติศาสตร์มากขึ้น จึงมีโอกาพัฒนาการท่องเที่ยวได้	156 (15.60)	349 (34.90)	441 (44.10)	42 (4.20)	12 (1.20)	3.60	0.84	มาก
11. เป็นแหล่งท่องเที่ยวใกล้กรุงเทพฯ ที่สามารถใช้เวลาเดินทางไม่นาน	202 (20.20)	373 (37.30)	398 (39.80)	18 (1.80)	9 (0.90)	3.74	0.83	มาก
12. มีกลุ่มนักเรียนนักศึกษาเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเนื่องจากสถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน	111 (11.10)	336 (33.60)	482 (48.20)	58 (5.80)	13 (1.30)	3.47	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่าความคิดเห็นด้านโอกาสในการพัฒนา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวใกล้กรุงเทพฯ ที่สามารถใช้ระยะเวลาเดินทางไม่นาน ค่าเฉลี่ย 3.74 (ระดับมาก) ประชาชนให้ความสนใจในการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม สุขภาพ รวมถึงประวัติศาสตร์มากขึ้น จึงมีโอกาสดำเนินการท่องเที่ยวได้ ค่าเฉลี่ย 3.60 (ระดับมาก) การส่งเสริมการท่องเที่ยวจากภาครัฐ ค่าเฉลี่ย 3.47 (ระดับปานกลาง) และมีกลุ่มนักเรียน นักศึกษาเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน ค่าเฉลี่ย 3.47 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนและนักท่องเที่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์(ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
13. มีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	139 (13.90)	219 (21.90)	472 (47.20)	105 (10.50)	65 (6.50)	3.26	1.04	ปานกลาง
14. การแข่งขันและการแข่งขันในการท่องเที่ยวที่มีสูง	75 (7.50)	304 (30.40)	446 (44.60)	109 (10.90)	66 (6.60)	3.21	0.97	ปานกลาง
15. ภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงภัยจากโรคระบาดส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว	83 (8.30)	247 (24.70)	375 (37.50)	167 (16.70)	128 (12.80)	2.99	1.12	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่าความคิดเห็นด้านอุปสรรคในการพัฒนา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ มีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.26 (ระดับปานกลาง) การแข่งขันและการแข่งขันในการท่องเที่ยวมีสูง ค่าเฉลี่ย 3.21 (ระดับปานกลาง) และ ภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงภัยจากโรคระบาด ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 2.99 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการและการพัฒนาทางการท่องเที่ยวของจังหวัด

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. การเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวของประชาชนในท้องถิ่น	341 (56.83)	158 (26.33)	85 (14.17)	14 (2.33)	2 (0.33)	4.37	0.84	มาก
2. การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	235 (39.17)	238 (39.67)	119 (19.83)	7 (1.17)	1 (0.17)	4.17	0.79	มาก
3. การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนในด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว	169 (28.17)	259 (43.17)	153 (25.50)	18 (3.00)	1 (0.17)	3.96	0.82	มาก
4. การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว	179 (29.83)	219 (36.50)	186 (31.00)	15 (2.50)	1 (0.17)	3.96	0.82	มาก

ตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการและการพัฒนาทางการท่องเที่ยวของจังหวัด (ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ภาพรวม		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
5. การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม	188 (31.33)	232 (38.67)	149 (24.83)	29 (4.83)	2 (0.33)	3.96	0.89	มาก
6. ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้	193 (32.17)	213 (35.50)	165 (27.50)	26 (4.33)	3 (0.50)	3.95	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนในท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการจัดการและการพัฒนาทางการท่องเที่ยวของจังหวัด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ การเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวของประชาชนในท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 4.37(ระดับมาก) การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 4.17 (ระดับมาก) การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนในด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.96 (ระดับมาก) การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ย 3.96 (ระดับมาก) ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ ค่าเฉลี่ย 3.95 (ระดับมาก) และการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.93 (ระดับมาก) ตามลำดับ